

gængelig for et bredere publikum. Det må dog beklages, at der af Resens fem plancher kun medtages de tre, der tilmed kunne have været bedre gengivet. Richard Mott har forsynet sin oversættelse med en række kommentarer (s. 96-106), men ikke set det som sin opgave at gå ind i den videnskabelige diskussion om Jakob Ulfeldts bog. Her må den mere fordringsfulde læser fortsat ty til Knud Rasmussens udgave, der dog også efterlod en række punkter uafklarede. En fuldt kommenteret, videnskabelig udgave er som tidligere et desideratum.

Frede P. Jensen

POUL STEEN: Gæld, kapital og rente. Præstøborgernes låneaktivitet 1695-1801. Skrifter udgivet af Lokalhistorisk Afdeling nr. 9. København 1992. 189 s.

Bogen er oprindeligt en specialeafhandling i historie fra 1981 og sigtet har været at undersøge formidlingen af lån i Præstø i 1700-tallet. Nærmere betegnet er det de tinglyste lån, som undersøges.

Forfatteren gennemgår først kildematerialet og gør rede for problemer og lakuner, hvorefter han skrider til en undersøgelse af forskellige aspekter af kreditformidlingen.

Det, som undersøges, er bl.a. antal lån og deres størrelse, ligesom låntagernes og långivernes fordeling på erhverv analyseres. Blandt bogens resultater kan nævnes, at de største låntagere var gruppen af håndværkere og købmænd, men at næsten alle ejere af fast ejendom i Præstø på et eller andet tidspunkt optog lån. Den største långivergruppe var embedsmænd og gejstlige, men i hvilket omfang de optrådte som private eller som repræsentanter for institutioner har forfatteren ikke helt kunnet afklare. Det bør bemærkes, at gruppen af landboer har en ganske markant stigende andel af udlånene over perioden. Det er også interessant, at forfatteren på baggrund af en undersøgelse af en række skifter kan konstatere, at den tinglyste gæld kun udgjorde omkring halvdelen af boernes samlede passiver.

Generelt er bogen præget af en for stor detaljerigdom. I stedet kunne resultaterne med fordel være sat i relation til både den øvrige forskning på området og til vor viden om den økonomiske udvikling generelt i den behandlede periode. Det gælder bl.a. med hensyn til de betydelige udsving i låneaktiviteten, hvor anvendelsen af mere avanceret tidsserieanalyse nok kunne have bragt forfatteren et skridt videre.

Per H. Hansen

OLE MØRKEGAARD: Søen, slægten og hjemstavnen. En undersøgelse af livsformer på Åbenråegnen 1700-1900. Etnologisk Forum. Udgivet i samarbejde med Aabenraa Museum. Museum Tusulanums Forlag. Københavns Universitet 1993.

En udstilling på Aabenraa Museum blev i 1980 af pædagogiske grunde bygget op omkring agent Bruhn, en af det 19. århundredes absolut mest fremtrædende skibsredere i den danske konges riger og lande. Ole Mørkegaard var dengang